

İÇİNDEKİLER

GENİŞLETİLMİŞ İKİNCİ BASKIYA ÖNSÖZ.....	7
İÇİNDEKİLER.....	9
KISALTMALAR DİZİNİ.....	15
GİRİŞ.....	17

BİRİNCİ BÖLÜM

ANAYASA YARGISININ GENEL TEORİSİ

I. ANAYASA YARGISI KAVRAMI, TARİHSEL GELİŞİMİ VE İŞLEVLERİ.....	25
A. Anayasa Yargısı Kavramı ve Şartları	25
B. Anayasa Yargısının Tarihsel Gelişimi	32
C. Anayasa Yargısının İşlevleri	39
1. Anayasanın Üstünlüğünü Koruma İşlevi.....	40
2. Bireysel Başvuru Yoluyla Temel Hak ve Hürriyetleri Koruma İşlevi	43
II. ANAYASAYA UYGUNLUK DENETİMİNİN TÜRLERİ.....	45
A. Organik Bakımdan Denetim	45
1. Hukuki (Yargısal) Denetim	46
2. Siyasi Denetim.....	46
B. Zaman Bakımından Denetim.....	48
1. Önceden (<i>a priori</i>) Denetim	48
2. Sonradan (<i>a posteriori</i>) Denetim.....	49
III. ANAYASA YARGISI MODELLERİ.....	50
A. Merkezileşmemiş Model (Amerikan Modeli).....	50
B. Merkezileşmiş Model (Avrupa Modeli).....	54
C. Karma Model (Latin Amerika Modeli).....	58
III. TÜRK ANAYASA YARGISININ TARİHSEL GELİŞİMİ	60
A. 1876 Kanun-u Esasî	61
B. 1921 Teşkilât-ı Esasîye Kanunu/1921 Anayasası.....	62
C. 1924 Teşkilât-ı Esasîye Kanunu/1924 Anayasası.....	63
D. 1961 ve 1982 Anayasaları ve Anayasa Mahkemeleri.....	66
IV. TÜRK ANAYASA MAHKEMESİNİN KURULUŞU VE YAPISI	71
A. Genel Kurul	72

B. Bölümler	74
C. Komisyonlar	75
V. ANAYASA MAHKEMESİNİN DEMOKRATİK MEŞRULUĞU SORUNU	76
VI. ANAYASA MAHKEMESİNİN GÖREVLERİ	80
A. Soyut Norm Denetimi (İptal Davası Yolu)	81
B. Somut Norm Denetimi (İtiraz Yolu)	85
C. Bireysel Başvurulara Bakmak.....	90
D. Yüce Divan Sıfatı ile Yargılama Yapmak	91
E. Diğer Görevleri.....	92
VII. ANAYASA YARGISI SİSTEMİNDE ANAYASAYA UYGUNLUK DENETİMİ.....	94
A. Anayasaya Uygunluk Denetiminin Konusu	94
1. Kanunlar	97
2. Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri.....	99
3. Anayasa Değişiklikleri.....	110
4. Milletlerarası Antlaşmalar	117
5. Parlamento Kararları	117
B. Anayasaya Uygunluk Denetiminde Ölçü Norm Sorunu	119
C. Anayasaya Uygunluk Denetiminin Kapsamı.....	122
1. Şekil Bakımından Denetim	122
2. Esas (Öz) Bakımından Denetim	125
a. Sebep Unsuru Bakımından	126
b. Amaç (Maksat) Unsuru Bakımından.....	128
c. Konu Unsuru Bakımından.....	129

İKİNCİ BÖLÜM

BİREYSEL BAŞVURU VE ANLAMI

I. BİREYSEL BAŞVURU KAVRAMI ve TANINMASI	131
A. Bireysel Başvurunun Alternatif Terminolojileri.....	136
B. Bireysel Başvurunun Türk Hukuk Sistemindeki Tanımı.....	139
C. Bireysel Başvuru Yolunun Anayasaya Uygunluk Denetimi Yolu Olup Olmadığı Sorunu	144
D. Bireysel Başvurunun “Süper Temyiz” İşlevinin Olup Olmadığı Sorunu	147
II. BİREYSEL BAŞVURU KURUMUNUN DÜNYADAKİ ÖRNEKLERİ.....	150
A. Federal Almanya	151
B. İspanya.....	153

C. Avusturya	155
D. Meksika	158
E. Güney Kore	159
III. BİREYSEL BAŞVURUNUN HUKUKİ NİTELİĞİ ve İŞLEVLERİ	161
A. Başvurunun Hukuki Niteliği	161
B. Bireysel Başvurunun İşlevleri	165
1. Temel Hak ve Hürriyetleri Koruma ve Geliştirme İşlevi (Sübjektif İşlev)	167
2. Hukuk Düzenini Koruma ve Geliştirme İşlevi (Objektif İşlev)	168
3. Başvurunun “Ön Filtre” İşlevi	170
4. Yasama ve Yargı Organlarını Etkileme İşlevi	173

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BİREYSEL BAŞVURUNUN KONUSU, ŞARTLARI VE İNCELENMESİ

I. BİREYSEL BAŞVURUNUN KONUSU	177
A. Genel Olarak	177
B. Temel Hak ve Hürriyetler	179
C. İşlemler	193
D. Mahkeme Kararları	195
E. Bireysel Başvuruya Konu Edilemeyecek İşlem ve Kararlar	197
1. Genel Olarak	197
2. Yasama Organı İşlemleri	199
3. Düzenleyici İdari İşlemler	202
4. Anayasanın Denetim Dışı Bıraktığı İşlem ve Kararlar	203
a. Cumhurbaşkanının Tek Başına Yapacağı İşlemler Sorunu	203
b. Yüksek Askerî Şûranın Kararları	205
c. Hâkimler ve Savcılar Kurulu Kararları	206
d. Yüksek Seçim Kurulu Kararları	207
e. Sayıştay Kararları	208
f. Anayasa Mahkemesi Kararları	209
II. BİREYSEL BAŞVURUNUN KABUL EDİLEBİLİRLİK ŞARTLARI	211
A. Taraf ve Başvuru Ehliyeti Şartı	214
1. Taraf Ehliyeti	214
2. Başvuru Ehliyeti	217
3. Tüzel Kişilerin Taraf ve Başvuru Ehliyeti	219

a. Özel Hukuk Tüzel Kişileri.....	220
b. Kamu Tüzel Kişileri.....	221
4. Başvuruyu Takip Yetkisi.....	223
5. Başvuruya Vekâlet.....	224
6. Yabancılar.....	226
B. Başvuru Usulü ve Başvuru Harcı	227
1. Başvurunun Yapılması.....	228
2. Başvuru Formunun (Dilekçesinin) İçeriği ve Forma Eklenecek Belgeler	230
3. Başvuru Harcı	233
C. Süre Şartı	235
D. Başvuru Yollarının Tüketilmesi.....	239
E. Hukuki Menfaat Şartı.....	243
F. “Önemli Zarar” Şartı	245
III. ANAYASA MAHKEMESİNCE VERİLECEK KARARLAR	247
A. Usule İlişkin Kararlar	248
1. Kabul Edilemezlik Kararları.....	249
a. Kişi Bakımından Yetkisizlik.....	251
b. Zaman Bakımından Yetkisizlik	253
c. Konu Bakımından Yetkisizlik.....	254
d. Hukuki Menfaat Yokluğu	256
e. Süre Aşımı.....	257
f. Açıkça Dayanaktan Yoksunluk	258
g. Başvuru Yollarının Tüketilmemesi	259
h. Başvurucunun Önemli Zarara Uğramaması.....	262
2. Kabul Edilebilirlik Kararı	262
B. Esasa İlişkin Kararlar	264
1. Esasa İlişkin Karar Verme Yetkisi	265
2. Esas İnceleme Aşamasında Verilecek Kararlar	266
a. Tedbir Kararı.....	266
b. Delil Toplama ve Duruşma Yapma.....	268
3. Esas İnceleme Sonunda Verilecek Kararlar	269
a. İhlalin Olmadığına Dair Karar.....	270
b. İhlal Kararı	271
c. Düşme Kararı	276

d. Başvuru Hakkının Kötüye Kullanılması.....	277
4. Esasa İlişkin Karar Vermede Anayasa Mahkemesinin Sınırları	279
IV. ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARININ NİTELİKLERİ VE YÜRÜRLÜĞE GİRMESİ.....	283
A. Anayasa Mahkemesi Kararlarının Nitelikleri.....	284
1. Mahkeme Kararlarının Kesinliği ve Bağlayıcılığı	284
2. Mahkeme Kararlarının İcrası (Yerine Getirilmesi)	287
3. Mahkeme Kararlarının Geriye Yürümezliği	293
4. Mahkeme Kararlarının Gerekçeli Olması.....	294
B. Mahkeme Kararlarının Yürürlüğe Girmesi	295
SONUÇ	297
KAYNAKÇA	305